

Week One

Introduction

This ma'amar is based on a Gemara in Pesachim (87, 2) which comments on the verse from Shoftim (5:11). The verse is part of the song of Devorah the prophetess, who is speaking about what will happen when the Jewish people listen to Hashem (the portion we focus on in this ma'amar is in **bold**):

Instead of the noise of adversaries, between the places of drawing water, there they will tell the righteous acts of the Lord, the **righteous acts of restoring open cities in Israel**. Then the people of the Lord went down to the cities.

מקול מְחַצְצִים בֵּין מְשָׁאֲבִים שָׁם יִתְּנוּ צְדָקוֹת
יְהוָה צְדָקַת פְּרוֹזוֹנוֹ בְּיִשְׂרָאֵל אֲזִי יֵרְדוּ לְשַׁעְרֵי
עַם יְהוָה:

In the Gemara, Rabbi Oshia interprets this verse as follows:

Rabbi Oshia said: What is meant by the phrase “the righteous acts of restoring the open cities (פרוזונו) in Israel?” Hashem did a righteous act in Israel by scattering them (פיזורן) among the nations.

אמר ר' אושעיא מאי דכתיב¹ צדקת פרוזונו
בישראל גוי צדקה עשה הקב"ה בישראל
שפיזרון לבין האומות

* Note that Rabbi Oshia's interpretation changes the order of the letters, flipping the ו and the ר.

The simple explanation given by Rashi on the Gemara is that by scattering the Jews amongst the nations, Hashem increased our resiliency; even if the Jews would be persecuted in one section of the world, we don't have “all our eggs in one basket,” and the Jewish nation will continue to exist due to our distributed global presence.

The ma'amar explains the deeper interpretation of Rabbi Oshia's statement, building on an explanation given by the Frierdeker Rebbe on the 19th of Kislev 5689 at the *sheva brochas* for the Rebbe's wedding.

אמר ר' אושעיא מאי דכתיב¹ צדקת פרוזונו בישראל גוי צדקה עשה הקב"ה בישראל שפיזורן לבין האומות², ומבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר במאמרו ד"ה זה [שנאמר בייט כסלו³ תרפ"ט בסעודה, ונדפס בקונטרס דרושי חתונה תרפ"ט⁴], דע"י שישראל מפוזרים בכמה מדינות, הנה גם כשבמדינה אחת דוחקים ולוחצים את בני"י ואין נותנים להם ללמוד תורה ולקיים מצוות, ועד שבכמה מצוות הם אנוסים ממש⁵ שאין להם אפשרות כלל לקיים אותם אפילו ע"י מס"נ⁶ [ולדוגמא, כשיש גזירת המלכות שלא להכניס להמדינה ד' מינים, שאז גם ע"י מס"נ א"א לקיים המצוה], הנה ע"י שישראל הנמצאים בשאר המדינות עוסקים בתומ"צ, הם נותנים כח ועוז גם לאלו הנמצאים בהמקום שיש שם גזירות, שיוכלו ללמוד תורה ולקיים מצוות.

The Freirdiker Rebbe's explanation shows that the distributed population not only allows us to survive (like the simple meaning of the Gemara), but also enables the Jews around the world to continue to provide spiritual strength to the Jews that are being persecuted.

ומן הקל אל הכבד, בתחלה שיוכלו לקיים את המצוות ע"י מס"נ עכ"פ [וכידוע שיש דעה בפוסקים⁷ שגם בהמצוות שעליהם אמרו יעבור ואל יהרג רשאי לקדש את השם ולמסור עצמו], ועד שאח"כ לא יצטרכו למס"נ כלל⁸, ועד שלא יהי להם נסיונות ואפילו לא מניעות ועיכובים, כי יצאו לחירות ויוכלו לעסוק בתומ"צ מתוך הרחבה, כמארז"ל⁹ כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר.

Through this spiritual strength provided by their Jewish brethren around the world, the Jews in a state of persecution will gradually grow stronger against their persecutors until they are able to fulfill the Torah with absolute freedom.

Whereas the explanation above would only apply to Jews in a "free country" inasmuch as they can help their persecuted brethren by following the Torah, the Rebbe (based on the Frierdiker Rebbe) now applies the persecution principle to the Jews in a "free country" as well.

(ב) **והנה** כיון שהתורה היא נצחית בכל עת וזמן ובכל מקום (כמבואר בהמאמר¹⁰), מובן שצדקה זו היא גם בהמקומות שאין שם גזירות על תומ"צ. ויובן זה ע"פ מ"ש כ"ק מו"ח אדמו"ר (בדרושי חתונה הנ"ל¹¹) בענין מצות פדיון שבויים שישנה גם ברוחניות. דכמו שהשבוי בגשמיות (היושב במאסר) אינו יכול לצאת משם, עד"ז הוא גם ברוחניות, שלפעמים האדם שבוי רח"ל בידי יצרו [וע"ד בעלי עסקים הטרודים ומוטרדים ביותר בטרדות עסקיהם, שהם קשורים (שבויים) בהמחשבות המבלבלות ואינם יכולים לצאת מהם], ועד שלפעמים הוא כמו אנוס¹², ובלשון הרמב"ם¹³ (בנוגע להלכה) יצרו הוא שתקפו. וזהו"ע הצדקה ע"י שפיזור לבין האומות גם בנוגע למקומות הרווחה, דכאשר מי שהוא מישראל שבוי בידי יצרו רח"ל (בנוגע לענין פרטי), יציאתו מהשבוי היא [לא בכח עצמו, כיון שאין חבוש מתיר עצמו¹⁴, כ"א] ע"י יהודי שאינו נתון בשבוי בנוגע לענין זה.

The chart below shows how this explanation was now applied to the Jews in a free country:

Explanation	"Free"	"Persecuted"
Gemara	Guarantee the continuity of the Jews	Risk being exterminated, CH"V
Frierdiker Rebbe	Give spiritual strength to help their persecuted brethren overcome their situation	Are unable to fulfill many <i>mitzvos</i> , even through <i>mesiras nefesh</i> .
Rebbe	Free from the persecution of his <i>yetzer hora</i> with regard to this specific mitzvah	Is "persecuted" and almost incapable of fulfilling this mitzvah because of his <i>yetzer hora</i> .

The Rebbe now explains in greater detail how someone can be “persecuted” by their *yetzer hora* with regard to a specific mitzvah, but not for others.

והיינו, דגם כאשר גם הפודה אותו מהשב"י הוא שבוי בידי יצרו, ועד שהוא כמו אנוס (יצרו הוא שתקפו) בנוגע למצוה אחרת, מ"מ, כיון שבנוגע לכו"כ מצוות אינו שבוי בידי יצרו, כי התנגדות היצה"ר אצל כ"א היא (בעיקר) בענין אחר [דכמו¹⁵ שבכל זמן יש עבודה מיוחדת השייכת ביותר לזמן זה, ועיקר הפיתויים וההתנגדות של היצה"ר הם למנוע עבודה זו¹⁶, שלכן הנסיונות שבדור אחד שונים מהנסיונות בדורות אחרים] וכמו בזמנו של מנשה שאז הי' שולט היצר דע"ז¹⁷ משא"כ בהדורות שלאחריו, עאכו"כ לאחר שקטלוהו ליצרא דע"ז¹⁸], עד"ז הוא גם בזמן אחד גופא, שלכל אחד מישראל יש ענין מיוחד (מצוה או מנהג וכיו"ב) שנוגע אליו ביותר, כידוע¹⁹ בביאור מארז"ל²⁰ אבוך במאי הוה זהיר טפי, ועיקר הפיתויים וההתנגדות של היצה"ר שלו הם בנוגע לענין זה], וע"י שמקיים את המצוות שאין יצרו לוחם כנגדם (כ"כ), הוא פודה מהשב"י את זה שיצרו תקפו במצוות אלו.

Based on the explanation above, we can now understand why the verse used the word **צדקה** (*tzedakah* / charity) when describing how Hashem scattered us among the nations:

וזהו צדקה עשה הקב"ה בישראל שפיזרן לבין האומות, דפדיון שבויים הוא צדקה הכי נעלית, וכמבואר במאמר הנ"ל שבמצות צדקה פדיון שבויים הוא קודם לכל דבר ואין מצוה גדולה כפדיון שבויים²¹, וע"י שפיזרן לבין האומות, שיצרו של אחד שונה מיצרו של השני, ע"י מתקיימת הצדקה דפדיון שבויים, כנ"ל.

Based on the Rambam, the mitzvah of “redeeming captives” is the highest form of charity. By creating each person with a different struggle and a different *yetzer hora*, Hashem gave us a tremendous charitable opportunity when we use our own abilities to their greatest extent, which therefore helps “redeem” our fellow Jews who may have a greater struggle with the mitzvos that come easily for us.

Starting in the next section the Rebbe begins a much deeper analysis of Rabbi Oshia's statement, which gives us even greater insight into the significance of this special ability we have to help other Jews.

ג) ומדייק בהמאמר²², דלפי פירוש זה בצדקת פרזונו (צדקה כו' שפיזרן כו') הול"ל צדקת פרזונו ולמה נאמר פרזונו. ומבאר²³, שפרזונו הוא ע"ד מ"ש²⁴ פרזות תשב ירושלים. והיינו, שהצדקה שעשה הקב"ה בישראל בזה שפיזרן לבין האומות הוא בכדי שע"י יגיעו למדרגה נעלית יותר מכמו שהיו לפני הירידה דפיזרן, ועד לבחי' פרזות תשב ירושלים (פרזונו).

In this very short section the Rebbe explains that, by following the process described above, we reach a much higher spiritual level referred to as “פרזות תשב ירושלים” (Jerusalem shall be inhabited like unwallied towns), which is even higher than the level we reached before exile. The remainder of the *ma'amar* will explain this level in detail.

First, the Rebbe explains how the concept of “Jerusalem” applies to every individual.

ד) **ויובן** זה ע"פ מארז"ל²⁵ שכל מה שיש בעולם יש באדם [שלכן נקרא האדם עולם קטן²⁶], וכאו"א חייב לומר בשבילי נברא העולם²⁷]. ומזה מובן, שבאדם, אתם קרויין אדם²⁸, יש בחי' ירושלים. והיינו, שגם בזמן הגלות כשמפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו²⁹ [שענין זה (גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו) הוא גם בבניי הנמצאים בארץ הקודש תובב"א³⁰], מ"מ, ענין ירושלים ברוחניות הוא נצחי גם עכשיו, בכאו"א מישראל. והענין הוא, דהנה ידוע³¹ שירושלים פירושו הוא יראה שלם [וענין זה הוא גם בנוגע לעיר ירושלים כפשוטה, כדאיתא בתוספות³² בשם המדרש³³ ששם ירושלים הוא על שם שלם שקראה מלכי צדק מלך שלם ועל שם יראה שקראה אברהם], שהוא שלימות היראה. וזהו שירושלים הרוחנית היא נצחית גם עכשיו בזמן הגלות, כי בכאו"א מישראל גם בזמן הגלות יש (בהעלם עכ"פ) שלימות היראה, כדלקמן.

The "Jerusalem" within a Jew refers to our capability to have complete and perfect fear of Hashem (which could also be interpreted as "awe of Hashem" or "subjugation to Hashem", depending on the context).

Things to Think About

- If you see someone who (in your estimation) isn't doing a good job with beating his *yetzer hora* for a certain mitzvah, is that entirely his fault? Or is it partially yours? Or partially due to the whole community?
- What kind of "help" are we talking about here? Is it actual, tangible instruction where we show another Jew how to do a mitzvah properly? Or is it a more spiritual effect that happens automatically when we judge other people favorably and focus on doing the mitzvos that come more easily to us the best we can?

Week Two

Summary

At this point in the ma'amar, we've covered the following points:

- The simple benefit of שפיזור לבין האומות (Hashem scattering the Jews amongst the nations) is that we have a greater resiliency against oppressors.
- The Friediker Rebbe taught the deeper meaning of this; that by the Jews in the free parts of the world performing mitzvos, the power of the oppressors in other parts of the world is weakened such that Jews living there can also perform mitzvos.
- The Rebbe applied this to the people living in a free country as follows:
 - When a person struggles to do a mitzvah it is due to the oppression by their *yetzer hora*.
 - Each person's *yetzer hora* is different.
 - When someone does a mitzvah that comes more easily to them, this gives the ability for people who struggle with their *yetzer hora* in that mitzvah to overcome the "oppression" and properly fulfill the mitzvah.
 - This is the spiritual representation of the mitzvah of פדיון שבויים (redeeming captives), which is why the verse uses the term צדקות (charity); the Rambam states that redeeming captives is the highest form of charity.
- According to Rabbi Oshia's interpretation of the verse, the verse uses the word פרזונו (un-walled cities) to teach us that through doing the mitzvah of redeeming captives (צדקה כו') (שפיזור כו') in the spiritual way described above, we reach the level of "פרזות תשב" (Jerusalem shall be inhabited like un-walled towns). This level is even higher than we were before we were exiled.
- The concept of "Jerusalem" within a person is the capacity for complete fear (awe / subjugation).
- Even though we are in exile, this level of Jerusalem exists within every Jew.

The ma'amar now goes on to explain the level of Jerusalem within the Jew.

Continuation of the Ma'amar

ויובן זה בהקדים, דבענינה של ירושלים (שלימות היראה) בעבודת האדם, שני פירושים. דבכ"מ³⁴ מבואר שירושלים היא היראה כמו שבאה בציור דיראה, וזהו"ע ירושלים של מטה וירושלים של מעלה, כי ביראה יש בכללות שתי מדריגות, יראה תתאה – ירושלים של מטה, ויראה עילאה – ירושלים של מעלה. וזהו אמר הקב"ה לא אבוא בירושלים של מעלה עד שאבוא לירושלים של מטה³⁵, דהגם שמצד הגילויים יראה תתאה היא למטה מטה לגבי יראה עילאה, מ"מ, כיון שיראה תתאה שרשה מיראה עילאה³⁶, ועד ששניהם חד הוא³⁷, לכן, ע"י יראה תתאה (ירושלים של מטה) מגיעים ליראה עילאה (ירושלים של מעלה³⁸).

The first explanation of the "fear" of G-d represented by the concept ירושלים is a fear that manifests itself in a behavior and form of expression. This can be either in the higher expression of fear (יראה)

(עילאה) or the lower expression of fear (יראה תתאה), but both are fundamentally of the same category: a fear that expresses itself in one's behavior. In fact, having the lower expression of fear is a stage in one's growth to the higher expression of fear. This further stresses the connection between them.

The Rebbe now continues to describe the second explanation of the "fear" of G-d represented by the concept ירושלים:

ומהמשך העניינים שבמאמר זה מובן³⁹, דירושלים הוא נקודת היראת שמים שלמעלה מהשכל, נקודה שלמעלה מצויר, שישנה בכא"א מישראל, מצד עצם הנשמה שבו שלמעלה מגילויים⁴⁰.

Because the Frierdiker Rebbe stresses that **every single Jew** has the level of "Jerusalem", he is clearly not speaking about one of the behavioral expressions of fear (which every Jew doesn't necessarily have). The Frierdeker Rebbe is referring to the **capacity** within the essence of a person's soul to express a fear of G-d.

The Rebbe now explains why specifically this level is referred to as **complete** fear, שלימות, היראה.

ויש לומר, דמהטעמים על זה שנקודה זו נקראת בשם ירושלים, שלימות היראה, הוא, כי אמיתית ענין השלימות הוא שאין שייך שיהי בו חסרון. ולכן, היראה כמו שבאה בגילוי (בצויר דיראה), כיון שאפשר שיהי בה חסרון, אין בה אמיתית השלימות, ואמיתית השלימות היא בנקודת היראת שמים שלמעלה מגילוי, דנקודה זו ישנה תמיד בכא"א מישראל.

Once fear is expressed, it is possible that the form of expression does not fully express the capacity of fear that motivated it. Therefore, the most complete and perfect fear is one that does not come into any tangible expression, which eliminates the possibility for compromising its' perfection.

ה) **והנה** אף שנקודת היראת שמים שלמעלה מהשכל היא למעלה מהגבלה, מ"מ, יש בה (בהתגלותה) כו"כ מדריגות, ואמיתית הבל"ג שבה יהי לעתיד לבוא. וזהו שלע"ל (דוקא) יהי פרזות תשב ירושלים, ופי' רש"י⁴¹ שלא יהא לה קצב ושיעור כו'. וגם אז יהיו בה עליות לאין קץ, כמ"ש רש"י⁴¹ שתגדל מיום ליום.

Even though the level of "complete fear" that we are describing in this ma'amar is above limitations, it still has various degrees of revelation. (Even though we said above that it is higher than expression, we will clarify how it is, in fact, able to be expressed under certain conditions.) The complete expression of this fear will be in the times of Moshiach.

וזהו צדקת פרזונו בישראל כו' צדקה עשה הקב"ה בישראל שפיזרן לבין האומות, דזה שנאמר בכתוב ענין זה (צדקה כו' שפיזרן כו') בלשון פרזונו הוא, כי הצדקה שעשה הקב"ה בישראל ע"י שפיזרן לבין האומות הוא שע"י יגיעו לפרזונו שלמעלה ממדידה והגבלה.

We previously explained the use of the term צדקה (charity) to refer to our ability to do the mitzvah of redeeming captives. However, that did not account for צדקה עשה הקב"ה, the fact that Hashem is doing the act of charity. The "gift" that Hashem is giving us is that we are able to reach the level of פרזונו (unwalled cities), which is above all limitation, due to the fact that he put us in a situation where we are מפוזר לבין האומות (scattered amongst the nations).

The Rebbe now gives two explanations for the impact this has on the level of ירושלים (Jerusalem, complete fear) of each person.

ושני ענינים בזה. שע"י המניעות ועכובים שבזמן הגלות (פיזרן לבין האומות) מתעוררת ומתגלה נקודת היראת שמים שבכל אחד מישראל (כמבואר בארוכה בהמאמר⁴²) שהיא למעלה ממדידה והגבלה. ויתירה מזו, דענין פרזונו רומז (כמובא לעיל סעיף ג מהמאמר) על פרזות תשב ירושלים, שע"י התעוררות נקודת היראת שמים בזמן הגלות, תהיי אח"כ הוספה ועלי' בנקודת היראת שמים, הבלי'ג שבה כמו שיהי לע"ל.

Even though, as described before, the level of ירושלים (Jerusalem, complete fear) refers to a level which is above expression, confronting the challenges of exile enables a Jew to bring the essence of fear into expression. This explanation is based on the ma'amar of the Frierdeker Rebbe.

(Ed. note: This is what I refer to as a "secret trap door" in Chassidus. There are things that Hashem makes "impossible" within the framework of creation, but provides a "secret trap door" to access them through certain methods of serving Hashem. Therefore, it can be described as impossible (within creation), but still can be done.)

The Rebbe then builds on this explanation to say that by revealing the level of "complete fear" in the time of exile, it actually brings the complete fear to a higher level, similar to the level of expression it will have in the times of Moshiach.

(Ed. note: Although not stated explicitly in the ma'amar, the Rebbe seems to build these two explanations corresponding to Rashi's two comments on פרזות תשב ירושלים above. First, that Jerusalem won't have a limit (corresponding to the ability to reveal a person's "Jerusalem" capability in his behavior), and second that it will become greater every day (corresponding to the ability to bring the נקודת היראת שמים to a higher level).

Now that we've explained the idea of ירושלים as "complete fear," and we understand that we are able to reveal and improve this level through the challenges of exile, The Rebbe now provides a more detailed analysis of the impact of פרזות תשב ירושלים (Jerusalem shall be inhabited like unwalled cities) when revealed within someone's service of Hashem.

ו) **ויש** לומר, דבפרזות תשב ירושלים (נקודת היראת שמים) שני ענינים. שנקודת היראת שמים עצמה היא למעלה מהגבלה (כנ"ל סעיף ה), וגם התפשטותה⁴³ היא בלי גבול.

Not only is a person's capability for "perfect fear" unlimited, but the extent of its impact is also unlimited. This impact can be at two levels of depth:

ובזה גופא שני ענינים. שנקודת היראת שמים פועלת בכל כחות הנפש שיהיו בהתאם להנקודה, ושגם הנקודה עצמה מתפשטת בכל כחות הנפש⁴⁴, עד בהלבושים דמחשבה דיבור ומעשה.

First, a person's behavior is able to reflect and express his true essence of "perfect fear." Furthermore, his behavior can **be one with** his essence (not only an **expression** of his essence).

The Rebbe parallels this with the physical qualities of **פרזות תשב ירושלים** (Jerusalem shall be inhabited like unwallied cities):

ובדוגמת פרזות תשב ירושלים כפשוטה, דנוסף לזה שירושלים היא נקודה דאמצעו של העולם ומאבן שתי שבבית המקדש הושתת כל העולם⁴⁵, הנה גם ירושלים עצמה תתפשט בכל העולם, דעתידה ירושלים שתתפשט בכל ארץ ישראל ועתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל הארצות⁴⁶.

First, Jerusalem (specifically the **אבן שתי** (foundation stone) is the **foundation** for the rest of the world, which parallels how the essence of one's soul can be the foundation for his behavior. Second, Jerusalem **itself** will expand to "take over" territory which was not previously part of Jerusalem, which parallels how the essence of the soul will **become** one's behavior, not merely direct it.

Things to Think About

- How could this section of the ma'amar be connected to the Rebbe's explanation of how each person has a different *yetzer hora*? (Yes, that is the next part of the ma'amar 😊).
- How can you describe the difference between someone whose actions **reflect** their essence and someone whose actions **are** their essence? If you met these two people in the street, could you explain what makes one different from the other?
- Is there a difference between the essence of one's soul and the **נקודת היראת שמים**?

Week Three

Summary

So far in the ma'amar, we've established the following:

- Hashem puts Jews in varying personal situations (that some are free and some are oppressed, either by other nations or by their own *yetzer hora*), which enables us to help each other break through the boundaries of oppression.
- Even if someone is oppressed by their *yetzer hora* in one area, they are "free" in others, enabling them to help those that struggle in that specific area.
- By facing the challenges of exile (known as **שפיזור לבין האומות**), we reach the level of **פרזות תשב ירושלים**.
- **ירושלים** refers to the essence of the soul and its capacity for complete subjugation to Hashem. When **ירושלים** doesn't have any "walls" (limits), the essence of the soul directs the behavior of a person until such a point that the person's **entire** being **becomes** the essence of the soul.

Continuation of the Ma'amar

ז) **ולכאורה יש להוסיף**, דזה שנאמר פרזונו (ולא פזרונו), ענין פרזות תשב ירושלים, שייך גם להצדקה שפיזור שמבאר בתחלת המאמר, שעסק התומ"צ של ישראל הנמצאים במקומות הרווחה נותן כח ועוז לישראל הנמצאים במקום הגזירה שיוכלו ללמוד תורה ולקיים מצוות.

Whereas in the previous chapter the Rebbe explained how dealing with the general struggle of exile brings out the essence of the soul, the Rebbe now explains the **specific** connection between the act of helping other "oppressed" Jews and the revelation of the essence of the soul.

The simple explanation of Rashi on the Gemara is clear: Jews in free countries have a better "chance" of survival and are more able to physically help their oppressed brethren. But how can one Jew's personal service of Hashem help someone else overcome their oppressor, whether physical or spiritual?

כי זה שעסק התומ"צ של אחד נותן כח ועוז לשני הוא לפי שכל ישראל הם מציאות אחת, בפרט מצד נקודת היראת שמים והביטול שבהם, שהיא נקודה המאחדת את כל ישראל. ולכן, בכדי שהעסק דתומ"צ של אחד יתן כח ועוז לאחר (ענין הצדקה בזה שפיזור) הוא כשעסק התומ"צ שלו הוא בהנקודה דיראת שמים, פרזות תשב ירושלים, שהיראת שמים שלו (ירושלים) היא באופן דופרצת⁴⁷ ימה וקדמה וצפונה ונגבה, שמתפשטת וחודרת בכל כחות הנפש, עד במחשבה דיבור ומעשה שלו.

As explained in Chapter 32 of Tanya, the only reason that Jews are separate from one another is because we each have a physical body that defines us within the limits of time and space. Our souls, however, and specifically the **essence** of our soul (also known as **שמים היראת שמים**) are all one. Therefore, if a Jew does a mitzvah for personal benefit, it is (more) relevant to him **as an individual**. If,

however, a Jew does a mitzvah completely for Hashem without any regard for his own personal benefit, this allows him to access the essence of his soul, which is **shared with the entire Jewish people**. Therefore, it makes sense from the perspective of "soul mechanics" that the way to have one's own mitzvos affect the entire Jewish people is to do mitzvos in such a way that one's behavior is permeated with the essence of the soul – complete self-sacrifice.

ויש לומר שזהו גם הטעם על זה שהעסק בתומ"צ של אחד נותן כח ועוז (לא רק לאלה הנמצאים במקום הגזירה, אלא) גם לאלו השבויים בידי יצרם, לפדות אותם מהשבי (כנ"ל סעיף ב), כי בכאו"א מישראל, אפילו ברשעים, יש (בהעלם עכ"פ) נקודת היראת שמים, ולכן כל הסוגים דישראל (צדיקים בינונים ורשעים) הם מציאות אחת.

This also explains how we are able to help other Jews regardless of their current spiritual level. Since every single Jew has inside them the essence of their soul, there is no limit to whom we can help through doing our own mitzvos in the proper way. The essence of the soul is the common point that binds all Jews together, regardless of their current status or level of personal refinement.

וכמרומו גם בתיבת צבור (שישראל הם צבור⁴⁸), צבור ר"ת צדיקים בינונים ורשעים⁴⁹, שכל ג' סוגים אלו הם מציאות אחת [והוא"ו (שבתבת צבור) הוא וא"ו המחבר את הרשעים עם הבינונים והצדיקים, ועד שהראש של כל התיבה הוא אות צדי"ק, ועמך⁵⁰ כולם צדיקים]. ולכן עסק התומ"צ של הצדיקים והבינונים [ובפרט כשעסק התומ"צ שלהם הוא באופן שהם כוללים עצמם עם כל ישראל⁵¹, ואהבת לרעך כמוך⁵²] פועל גם על אלו השבויים בידי יצרם, שיצאו מהשבי ויהיו צדיקים (גם בגלוי).

This connection is alluded to in the word **צבור** which applies specifically (see footnote) to a community of Jews. By including all three types of Jews (tzadikim, benonim, and rasha'im) in one word, it stresses how we are all connected and the mitzvos of one part affect the whole entity.

Until now, the Rebbe has explained how a Jew doing a mitzvah enables another **oppressed** Jew to grow to perform that mitzvah. The Rebbe now broadens the application of this principle.

ח והנה ענין הנ"ל (שהעסק דתומ"צ של אחד נותן כח ועוז גם לשני) הוא לא רק כשהאונס (בנוגע לאיזו מצוה) הוא מפני גזירת המלכות או מפני שיצרו הוא שתקפו, אלא גם כשהאונס הוא מפני שע"פ תורה א"א לקיים מצוה זו, וכמו ישראל הנמצאים בחו"ל שע"פ תורה א"א להם לקיים את המצוות התלויות בארץ,

Thus far in the ma'amar, the Rebbe has focused on how to help Jews that are **obligated** (but unable) to perform a mitzvah due to physical or spiritual oppression. Here, the Rebbe implies that a Jew who is completely exempt from a mitzvah (for example the mitzvah of *shmittah* (the Sabbatical Year) outside of Israel) also is lacking in their complete fulfillment of the Torah. However, Jews who **do** live in Israel and fulfill those mitzvos enable the other Jews to also spiritually participate due to their essential soul connection.

ועד"ז בכללות זמן הגלות שא"א (גם לבנ"י הנמצאים בא"י) לקיים מצוות התלויות בזמן שביהמ"ק הי' קיים, הנה מצד זה שכל ישראל שבכל המקומות ושבכל הזמנים הם מציאות אחת, לכן עי"ז שבנ"י הנמצאים בא"י מקיימים את המצוות התלויות בארץ, מועיל זה גם עבור בנ"י הנמצאים בחו"ל, ועד"ז הוא בנוגע להמצוות התלויות בזמן הבית שקיימו ישראל אז, שזה מועיל גם לבנ"י שבזמן הגלות, כיון שכל ישראל שבמשך כל הדורות הם צבור אחד דאין מיתה בצבור⁵³ [שלכן הקרבן שהקריבו בימי עזרא כיפר גם על ישראל שהיו בדורו של צדקיהו⁵⁴].

The Rebbe further expands the impact of this concept across **time** by explaining that souls across all generations take part in the mitzvos done by those who lived in the time of the *Bais HaMikdash* because the essence of all Jewish souls spans across time as well as geographic location. (The Rebbe references the Gemara that discusses how sin offerings brought by Ezra (beginning of the Second Temple period after returning from the Babylonian exile) atoned for the generation of Tzidkiyahu (during the destruction of the First Temple), which serves as a basis for the fact that mitzvos can have an impact across time.)

(ט) **וזהו** צדקת פרזונו בישראל צדקה כו' שפיזרן לבין האומות, דזה שנאמר פרזונו (ולא פרזונו) הוא, כי צדקה שעשה הקב"ה בישראל שפיזרן לבין האומות הוא שע"י יגיעו לע"ל לפרזות תשב ירושלים (כנ"ל בארוכה).

Based on what we now know, the reason the verse says **פרזונו** rather than **פרזונו** (even though the verse is teaching us about the opportunity of the service of Hashem represented by **פרזונו**) is to teach us that we reach the outcome of **לפרזות תשב ירושלים** (a complete revelation of the essence of our soul) in the times of Moshiach through our efforts in exile (**שפיזרן לבין האומות**).

Based on the principle that any outcome results from an effort that shares the outcome's qualities, this teaches us not only **that** we need to prepare in the times of exile, but **how** we need to prepare:

ועוד טעם על זה שנאמר פרזונו הוא, כי בכדי לבוא לפרזות תשב ירושלים הוא ע"י שגם העבודה בזמן הגלות (כשפיזרן לבין האומות) היא באופן דפרזות תשב ירושלים.

By doing our service of Hashem in a way of complete self-sacrifice and subjugation, we therefore merit a corresponding revelation in the times of Moshiach.

דנוסף לזה שהכניסה לירושלים בגשמיות, בגאולה האמיתית ע"י משיח צדקנו, היא ע"י העבודה דירושלים, שלימות היראה [כי ביאת המשיח תהי' ע"י בקולו תשמעו⁵⁵, שזה (ענין בקולו תשמעו) הוא ע"י היראה, שהיא ראשית העבודה ועיקרה ושרשה⁵⁶, דהגם שבכדי שקיום התומ"צ יהי' בשלימות צריך גם לאהבה⁵⁷, הרי עיקר העבודה היא היראה⁵⁸]. הנה בכדי שיהי' פרזות תשב ירושלים, צריכה להיות העבודה גם עכשיו באופן של פרזות, למעלה ממדידה והגבלה, שבכללות היא העבודה דמסירת נפש, מסירת הרצון⁵⁹, שעבודה זו היא הכנה קרובה שיהי' פרזות תשב ירושלים גם כפשוטו, עתידה ירושלים שתתפשט בכל ארץ ישראל ועתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל הארצות.

The first step, the ability to return to Jerusalem, is dependent on our serving Hashem in a way of complete fear, the service of **ירושלים**. However, in order to have **פרזות תשב ירושלים** (that Jerusalem / Israel should spread out across the whole world), we also need to serve Hashem in a way that the essence of our soul impacts and is united with our behavior, as described above. This is the service of complete self-sacrifice, the subjugation of one's will and desires to the will of Hashem.

שזה נעשה (ככל הענינים דלעתיד⁶⁰) ע"י מעשינו ועבודתנו במשך זמן הגלות, שכללותם הם הג' קוין דתורה עבודה וגמ"ח [וכמארז"ל במסכת ברכות בתחלתה ובראשיתה⁶¹ עה"פ⁶² פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי, כל העוסק בתורה ובגמ"ח ומתפלל עם הצבור מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני מבין אומות העולם], ובפרט ע"י העבודה דיפוצו מעינותיך חוצה שע"י אתי מר דא מלכא משיחא [כמ"ש באגה"ק של הבעש"ט⁶³ מה ששמע בהיכל המשיח, ממלכא משיחא].

Our efforts in exile done in a way of **פרזות תשב ירושלים** must be applied to the study of Torah, prayer, and acts of kindness. It is especially applicable to the dissemination of the study of Chassidus, which is the key preparation for the coming of Moshiach.

וזהו צדקה כו' שפיזרן לבין האומות, שע"י מעשינו ועבודתנו בזמן הגלות (בג' הקוין דתורה עבודה וגמ"ח ובפרט בהפצת המעינות חוצה) שבכל יום ויום, הנה נוסף על זה שבכל יום ויום (כשנמצאים עדיין בגלות) נעשה הפדי' ברוחניות (**כאילו** פדאני), הנה כל פעולה ופעולה בהנ"ל מצטרפת לחשבון גדול של הצדקה⁶⁴ שמקרבת את הגאולה⁶⁵ כפשוטה בגשמיות, שאז יהי' פרזות תשב ירושלים גם בגשמיות, בביאת משיח צדקנו, בקרוב ממש.

Besides the fact that our daily actions (especially when done in the manner described in this ma'amar) have a **spiritual** impact on the world (both on other Jews and on the overall spiritual state of creation), each positive act we do also contributes to the goal of bringing Moshiach in the **physical** world.

Things to Think About

- Why did the Rebbe include the section about how the impact of mitzvos on someone else also applies to someone who, according to the Torah, is not required to fulfill these mitzvos? How does that add to the overall point of the ma'amar?
- What is the difference between the service of **ירושלים** and the service of **פרזות תשב ירושלים**? If you knew two people, one that was on each level, how would their behavior differ?

Notes

- * (יצא לאור בקונטרס י"ט כסלו – תש"נ", לקראת חג הגאולה י"ט כסלו ה'בעל"ט, יום גאולת כ"ק אדמו"ר הזקן ממאסרו (בשנת תקנ"ט . . (טו כסלו שנת ה'תשנ"נ). "המאמר מיוסד על ד"ה זה ד"י"ט כסלו שנדפס בקונטרס דרושי חתונה תרפ"ט."
- 1 (ספר שופטים ה, יא).
 - 2 (פסחים פז, ב).
 - 3 (השייכות דפסוק זה (צדקת פרזונו גוי) ל"י"ט כסלו, וכן הטעם שמביא בהמאמר את בעל המאמר (ר' אושעיא) – נתבאר בד"ה זה ד"י"ט כסלו ה'תשמ"ח (תורת מנחם – דרושי חתונה ע' רס ואילך).
 - 4 (קונטרס ב – נדפס בשה"מ קונטרסים ח"א, והו"ל עוה"פ ז"ע (בשנת תשל"ט) בקונטרס בפ"ע. – ראה סה"מ שם לב, סעי"ב ואילך. סה"מ תרפ"ט ע' 113 ואילך.
 - 5 (הלשון והגדר דאונס הוא גם כשיש לו אפשרות לקיים ע"י מס"נ – ראה רמב"ם ה'ל' יסוה"ת פ"ה. ובכ"מ. אבל אונס מחש הוא כשאין אפשרות אפילו ע"י מס"נ, כבפנים.
 - 6 (להעיר מר"ן לשבת פ"ד (מט, א) ד"ה ומקשו (הובא בכס"מ שם רפ"ה) "שהן יכולין לבטלה ממנו על כרחו."
 - 7 (ראה נו"כ הרמב"ם שם ה"ד. טור ושו"ע יו"ד ר"ס קנז. ובנו"כ שם.
 - 8 (בד"ה א"ר אושעיא הני"ל, שהנתינת כח היא ש"יתעוררו בהתעוררות גדולה כו' במס"נ שלא לשמוע להמנגד כו"י. ויש לומר, שזהו רק בתחלה, ומזה נמשך שאח"כ לא יצטרכו למס"נ, כבפנים.
 - 9 (אבות פ"ד משנה ט).
 - 10 (ד"ה א"ר אושעיא הני"ל (סה"מ שם לג, א). וראה גם תניא רפ"ז. מאמרי אדמו"ר האמצעי בראשית ע' צג (וש"י. ובכ"מ).
 - 11 (בד"ה כל הנהנה תרפ"ט ס"י (סה"מ שם כז, א).
 - 12 (אבל לא אנוס ממש, אפילו לא הגדר דאונס שברוב המקומות שיש לו אפשרות לקיים ע"י מס"נ (ראה לעיל הערה 5), כי "רשות לכל אדם נתונה . . ואין לו מי שיכפה" (רמב"ם ה'ל' תשובה פ"ה ה"א-ב), וי"ל שלכן מדייק הרמב"ם (בהל' גירושין ספ"ב) "יצרו הוא שתקפו "ולא ישאנסו."
 - ועפ"ז מובן גם זה שנפרעין מאדם העובר עבירה – אף שאונס רחמנא פטריי (ב"ק כח, סעי"ב. וש"י) והעובר באונס (אפילו העובד ע"ז באונס) אין מענישים אותו (רמב"ם ה'ל' יסוה"ת פ"ה ה"ד) – כי "תקפו" אינו אונס.
 - 13 (ה'ל' גירושין שם).
 - 14 (ברכות ה, ב. וש"י).
 - 15 (בהבא לקמן ראה בארוכה לקו"ש ח"ג ס"ע 747 ואילך).
 - 16 (להעיר מלקו"ד כר"ך א טו, א-ב).
 - 17 (סנהדרין קב, ב ובפרש"י שם ד"ה הוית).
 - 18 (יומא סט, ב. סנהדרין סד, א).
 - 19 (ראה אגה"ק סוף ס"ז. ד"ה זה היום תרפ"ח (תש"ח) ס"ב-ג (סה"מ תרפ"ח ע' קנד ואילך. ה'תש"ח ע' 240 ואילך), ובהערה שם. ובכ"מ).
 - 20 (שבת ק"ח, ב).
 - 21 (רמב"ם ה'ל' מתנות עניים פ"ח ה"י. טושו"ע יו"ד ר"ס רנב. – ע"פ ב"ב ח, ריש ע"ב).
 - 22 (ד"ה א"ר אושעיא הני"ל ספ"ג (סה"מ קונטרסים שם לד, ריש ע"ב). וראה גם רד"ה זה באוה"ת בשלח (ע' תרע), תרכ"ז (סה"מ תרכ"ו ע' שכח) ותרכ"ט (סה"מ תרכ"ט ע' נב).

- 23 (ד"ה א"ר אושעיא תרפ"ט הני"ל בסופו (סה"מ קונטרסים שם ל, א). וראה גם ד"ה הני"ל באוה"ת שם (ע" תרפא), תרכ"ז (סה"מ שם ע" של) ותרכ"ט (סה"מ שם ע" נד).
- 24 (זכרי' ב, ח).
- 25 (אדר"נ ס"פ לא. וראה גם קה"ר פ"א, ד (קרוב לסופו). מדרש תהלים יט, א. תנחומא באָבער וארא יח.
- 26 (תנחומא פקודי ג. תקו"ז תס"ט (ק, ב. קא, א). וראה גם לקו"ת במדבר ה, סע"א. סה"מ תרנ"ט ע" נט. ד"ה כי עמד הסליחה תרפ"ג (תשי"ט) פ"ה (סה"מ תרפ"ג ע" רמז. ה'תשי"ט ע' 218). ועוד.
- 27 (סנהדרין לו, סע"א במשנה).
- 28 (יבמות סא, רע"א).
- 29 (בתפלת מוסף דיו"ט).
- 30 (כדמוכח גם מזה שלשון זה בתפלת מוסף דיו"ט "גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו" הוא גם באה"ק תובב"א).
- 31 (ראה בארוכה ד"ה א"ר אושעיא תרפ"ט הני"ל פ"ו (סה"מ קונטרסים שם לו, א ואילך). וראה גם ד"ה הני"ל תרכ"ז (סה"מ שם ע" של) ותרכ"ט (סה"מ שם ע" נז).
- 32 (ד"ה הר – תענית טז, א. הובא במקומות שבהערה הקודמת).
- 33 (ב"ר פנ"ו, י).
- 34 (לקו"ת בשלח ד, א. ראה לא, א).
- 35 (תענית ה, א. וראה בהנסמן בשערי זהר (להר"ר ראובן מרגליות) לתענית שם.
- 36 (ראה גם תו"א קיד, ד. לקו"ת ראה כט, ד. ביאוה"ז לאדמו"ר האמצעי אמור פא, א-ב. דרך חיים שער התפלה נז, ג. מאמרי אדמו"ר האמצעי דברים ח"ב ריש ע' תרנט. ביאוה"ז להצ"צ שם כרך א ע' תכג. קונטרס העבודה פ"ג (ע' 18).
- 37 (ראה ביאוה"ז ודרך חיים שם).
- 38 (לקו"ת ראה שם לא, א).
- 39 (ראה שם פ"ו (סה"מ קונטרסים שם לו, א ואילך) השייכות דנצח (והנצח זו בנין ירושלים – ברכות נח, סע"א) לאוצר, ובהמשך לזה בספ"ז (סה"מ שם לו, ב) שאוצר של יראת שמים (ראה שבת לא, ב. ברכות לג, ב) הוא נקודת היראת שמים.
- 40 (ראה ד"ה ועתה ישראל גוי דכ"ף מנחם-אב ה'תשל"ז סעיף ד, ובהערה 29 שם (לקמן ח"ד ע' רי).
- 41 (הובא בסד"ה א"ר אושעיא תרפ"ט הני"ל (סה"מ קונטרסים שם ל, ח, סע"א).
- 42 (פ"ו ואילך (סה"מ שם לו, א ואילך).
- 43 (ראה תו"ח בשלח ד"ה צדקת פרזונו (שמ, סע"ב ואילך [בהוצאה החדשה – בשלח ח"א רלד, א]) ש"פרזות תשב ירושלים" הו"ע עתידה ירושלים שתתפשט כו'.
- 44 (וע"ד המבואר בכ"מ (המשך תרס"ו ע' תצד. ועוד) בענין האהבה דבכל נפשך, שהאהבה היא לא רק בלב אלא מתפשטת בכל הכחות והאיברים.
- 45 (ראה משנה יומא נג, ב ובגמרא שם נד, ב. וראה בהנסמן בשערי זהר ליומא שם נד, ב. ר"ה כג, א. תנחומא קדושים י).
- 46 (ראה פס"ר פ' שבת ור"ח. יל"ש ישע"י רמז תקג. וראה גם ספרי דברים בתחלתו. שהש"ר פ"ז, ד (ג). וראה גם בהנסמן ב"מראי מקומות" ללקו"ת מסעי פט, ב (עג, א).
- 47 (ויצא כח, יד).

אמר ר' אושעיא, י"ט כסלו ה'תשל"ט

- 48 (ראה נזיר סא, ריש ע"ב ש"קהל" (צבור) הוא דוקא בישראל. ובצפעי"נ מהדו"ת (יג, ב. צ, ב) שזהו לפי שישראל הם מציאות אחת משא"כ ב"נ.
- 49 (ככר לאדן (להחיד"א) סי' ז בפירוש המשנה (אבות פ"ב מ"ד) אל תפרוש מן הצבור. דברים אחדים (להני"ל) דרוש כב (שבת הגדול) קטו, ג. [קהלת יעקב ערך שליח צבור (השני)].
- 50 (ישעי' ס, כא.
- 51 (להעיר מתניא פמ"א (נו, ב).
- 52 (קדושים יט, יח. וראה מאמרי אדה"ז על פרשיות התורה כרך ב ע' תקצב, ובהנסמן במ"מ לשם (תתקמא, ב).
- 53 (הוריות ו, א. וראה מכתבי תורה (להרוגוצ'ובי) מכתב קמז. קמט.
- 54 (הוריות שם, ובפרש"י שם ד"ה ראוי' כפרה זו.
- 55 (סנהדרין צח, סע"א.
- 56 (תניא רפמ"א.
- 57 (תניא פ"ד. וראה קונטרס העבודה פ"ב (ע' 15). וראה גם תניא פל"ט (נג, ב).
- 58 (וי"ל דהאהבה היא בכדי שתהי' לו חיות בעבודתו וכיו"ב. משא"כ בלי יראה, חסר בעצם העבודה – ראה תניא פמ"א (נו, סע"ב ואילך). וראה לקמן ח"ד ע' רכד הערה 13.
- 59 (ראה תו"א מקץ לו, ב. ובכ"מ.
- 60 (תניא רפל"ז.
- 61 (ת, א.
- 62 (תהלים נה, יט. וראה אוה"ת (יהל אור) להצי"צ עה"פ.
- שייכות פסוק זה לגאולת אדה"ז ביי"ט כסלו – ראה אגרות-קודש אדה"ז (ח"א) סי' לח. וש"נ. וראה ד"ה פדה בשלום ה'תשל"ח בתחלתו (לקמן ע' קמב).
- 63 (נדפסה גם בכתר שם טוב (הוצאת קה"ת) בתחלתו.
- 64 (ע"פ מחז"ל (ב"ב ט, ב) בנוגע לצדקה: כל פרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול.
- 65 (ב"ב שם י, א.